

POSTANOWIENIE

Dnia 5 kwietnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Rączka

w sprawie z powództwa M. L. i A. T.
przeciwko Sądowi Rejonowemu w Z.
o wynagrodzenie za pracę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 5 kwietnia 2017 r.,
na skutek skarg kasacyjnych powódek M. L. i A. T.
od wyroku Sądu Okręgowego w J.
z dnia 20 listopada 2015 r., sygn. akt VII Pa (...),

odmawia przyjęcia skarg kasacyjnych do rozpoznania

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 20 listopada 2015 r., sygn. akt VII Pa (...) Sąd Okręgowy w J. w sprawie z powództwa M. L. i A. T. przeciwko Sądowi Rejonowemu w Z. o wynagrodzenie oddalił apelacje powódek od wyroku Sądu Rejonowego w L. z dnia 7 maja 2015 r., sygn. akt IV P (...), którym Sąd Rejonowy oddalił powództwa.

Sąd Okręgowy uznał rozstrzygnięcie Sądu pierwszej instancji za słuszne. W uzasadnieniu wyroku ocenił, że przepisy ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o kuratorach zawodowych (Dz.U. z 2014 r., poz. 795 ze zm.) dotyczące mechanizmu ustalania waloryzacji wynagrodzenia kuratorów sądowych nie są niekonstytucyjne, zdaniem Sądu odwoławczego nie ma również podstaw, aby dokonywać sądowej waloryzacji wynagrodzeń kuratorów sądowych w sytuacji, gdy postanowienia kolejnych ustaw budżetowych nie przewidywały podwyżek wynagrodzeń kuratorów.

Słusznie zatem Sąd Rejonowy oddalił powództwa, uznając, że mechanizm ustalania podwyżek został wyczerpująco uregulowany w ustawie o kuratorach zawodowych, zaś kwestia konstytucyjności tych przepisów była już badana przez Trybunał Konstytucyjny, który nie stwierdził ich niezgodności z Konstytucją. W ocenie Sądu pierwszej instancji roszczenia powódek nie znajdowały uzasadnienia w przepisach prawa, zwłaszcza w postanowieniach ustaw budżetowych obowiązujących w okresie objętym pozwami.

Powyższy wyrok Sądu Okręgowego w całości zaskarżyły skargami kasacyjnymi powódki. Skargi oparto na zarzucie naruszenia zarówno przepisów prawa materialnego, jak i procesowego.

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oparto na przyczynie przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Wskazano, że w sprawie występują co najmniej cztery istotne zagadnienia prawne, które sprowadzają się do odpowiedzi na następujące pytania:

1) Czy dopuszczalne jest rozstrzyganie o prawach i obowiązkach stron stosunku pracy w oparciu o przepisy ustaw budżetowych nieobowiązujących już w chwili orzekania, uchwalanych zgodnie z art. 219 ust. 1 Konstytucji na rok budżetowy i określanych w nauce prawa jako ustawy skonsumowane, bądź zrealizowane po upływie tego roku; a jeśli tak, to gdzie należy upatrywać podstaw ich dalszego obowiązywania?

2) Czy ukształtowany w art. 14 ust. 1b ustawy o kuratorach sądowych w związku z art. 2 pkt 4, art. 5 pkt 2 i art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej mechanizm waloryzacji świadczeń kuratorów sądowych, odwołujący się do przepisów ustaw budżetowych w danym roku budżetowym, eliminuje możliwość sądowej waloryzacji świadczeń?

3) Czy w zakresie pozostałej części niewypłaconego pracownikowi wynagrodzenia za pracę możliwa jest waloryzacja świadczeń według kryteriów określonych w art. 358¹ § 3 Kodeksu cywilnego w związku z art. 300 Kodeksu pracy?

4) Czy niespójność norm ustawowych określających zasady kształtowania wynagrodzenia pracowników sfery budżetowej, prowadząca do nieprzejrzystych

zasad ich wynagradzania może podlegać ocenie sądów pracy z punktu widzenia naruszenia zasad równego traktowania pracowników?

W odpowiedzi na skargi kasacyjne pełnomocnik pozwanego wniosł o oddalenie skargi kasacyjnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skargi kasacyjne powódek nie kwalifikują się do przyjęcia ich do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie (1) występuje istotne zagadnienie prawne, (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wnioski o przyjęcie skarg kasacyjnych powódek do rozpoznania uzasadnione zostały w ten sposób, że w sprawie występują istotne zagadnienia prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżące wykazały istnienie przesłanki przyjęcia skarg do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. W świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego dotyczącego przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polega na sformułowaniu samego zagadnienia wraz ze wskazaniem konkretnego przepisu prawa, na tle którego to zagadnienie występuje oraz wskazaniu argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen

prawnych, w tym także na sformułowaniu własnego stanowiska przez skarżącego. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, LEX nr 1102817). Analogicznie należy traktować wymogi konstrukcyjne samego zagadnienia prawnego, formułowanego w ramach przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. oraz jego związek ze sprawą i skargą kasacyjną, która miałaby zostać rozpoznana przez Sąd Najwyższy. Zagadnienie prawne powinno, przede wszystkim, być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571), a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z dnia 22 października 2002 r., III CZP 64/02, LEX nr 77033 i z dnia 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179) i pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą, co oznacza, że sformułowane zagadnienie prawne musi mieć wpływ na rozstrzygnięcie danej sprawy (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, LEX nr 864002; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, LEX nr 560504), a w końcu, dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (poważne) wątpliwości. Istotność zagadnienia prawnego konkretyzuje się zaś w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa i praktyki sądowej. Przy czym wymóg ten jest uzasadniony publicznymi celami rozpoznania przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 października 2007 r., V CSK 356/07, LEX nr 621243). Ograniczenie się przez skarżącego do pytania nie jest wystarczającym określeniem zagadnienia prawnego, jeżeli zagadnienie prawne nie zostało przedstawione bez odniesienia się do ogólnych problemów interpretacyjnych (postanowienie Sądu Najwyższego z 25 lutego 2008 r., I UK 332/07, LEX nr 452451).

Sformułowane przez skarżące zagadnienia prawne nie stanowią zagadnień

nowych, które nie byłyby do tej pory rozstrzygnięte w orzecznictwie. Sąd Najwyższy rozstrzygał już bowiem w sprawach, w których występował tożsamy stan faktyczny co w niniejszej sprawie i udzielił odpowiedzi w zakresie dokładnie takich samych zagadnień prawnych jak przedstawione w skardze kasacyjnej powódki. W wyrokach z dnia 30 listopada 2016 r. w sprawach III PK 13/16 oraz III PK 14/16 (niepubl.), a także w wyroku z dnia 22 listopada 2016 r. w sprawie III PK 15/16 (również niepubl.) Sąd Najwyższy oddalił skargi kasacyjne powodów, uznając przedstawione w nich zarzuty za nieuzasadnione. Jednocześnie Sąd Najwyższy udzielił odpowiedzi na pytania sformułowane w ramach przedstawionych zagadnień prawnych, które pokrywały się z zagadnieniami prawnymi sformułowanymi przez skarżące. Sąd Najwyższy orzekając o dopuszczalności przyjęcia skarg kasacyjnych w niniejszej sprawie wziął przy tym pod uwagę, że wyroki te zapadły już po wniesieniu skargi kasacyjnej przez skarżące, jednak z uwagi na fakt, że przedstawione zagadnienia zostały już rozpoznane w trzech kolejnych sprawach, należy uznać, że doszło do wypracowania określonej linii orzeczniczej w tym zakresie i nie ma powodów, aby powielać wywody prawne przedstawione już przez Sąd Najwyższy w przywołanych sprawach.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c.